

Frimerkeposten

Nr. 3/2022

Posten Norge, Frimerketjenesten

*Love
is love*

Mangfold er budskapet på frimerket som utgis i juni.

NYTT FRIMERKE Side 8

Posthorn

NYTT FRIMERKE Side 4

Månedens tilbud

Spar 30 % på årganger eldre frimerker

Det første norske årsettet med frimerker kom ut i 1969.

For frimerker utgitt før 1969 finnes det ingen offisielle årsett. Med tanke på dette har vi komponert egne årganger med frimerker. I tillegg til å inneholde alle årets frimerker, får du i årgangene også informasjon om hvert enkelt frimerke. Årgangene har blitt svært populære, ikke minst fordi alle bruksfrimerkene også er satt i riktig årgang.

Vi tilbyr nå årgangene 1965-1968 til rabattert pris – så benytt sjansen!

	Ordinær pris	- 30 % rabatt*
Frimerkeåret 1965	172,-	120,40
Frimerkeåret 1966	158,-	110,60
Frimerkeåret 1967	155,-	108,50
Frimerkeåret 1968	163,-	114,10

*Tilbudsprisen gjelder ut juli måned.

! Bestill dine årganger på:
posten.no/frimerkebutikken
eller på kupongen i bladet

Kjære kunde!

I år er det 50 år siden avkriminaliseringen av homofili i Norge. 21. april 1972 ble paragraf 213, som forbød seksuelle handlinger mellom menn, fjernet fra straffeloven. For å markere dette, samt at det i år er *skeivt kulturår*, utgir Posten et frimerke i regnbuefarger med teksten *Love is love*. Og frimerket er selvsagt også «skeivt»! Camilla Kvien Jensen er designeren bak frimerket.

17. juni utgis et nytt posthornfrimerke, denne gang i valøren 90 kroner. Det er frimerkekunstnerne Enzo Finger og Sverre Morken som i samarbeid har oppdatert og utformet hele posthornserien i valørene fra 10 til 90 kroner. Posthornfrimerkene er verdens eldste frimerkemotiv fortsatt i bruk. Det er i år 150 år siden det første posthornfrimerket ble utgitt, noe som skal markeres i oktober med utgivelse av et eget miniatyrark.

Inger Lise Libakken har nettopp fullført en omfattende bok om frimerke- og seddelkunstneren Sverre Morken. Denne flotte boken kan du lese mere om og eventuelt bestille i bladet.

God sommer!

Halvor Fasting

Halvor Fasting
direktør

Innhold

NYE FRIMERKER

Posthorn
Side 4

Love Is Love
Side 8

ELDRE FRIMERKER

Side 14

ØRNS SPALTE

Side 20

SVERRE MORKEN

Et kunstnerskap i miniatyr på
frimerker og pengesedler
Side 30

Posten Norge AS, Frimerketjenesten

Postboks 250, 0614 OSLO

Besøksadresse:

Persveien 34/36, 0581 OSLO

E-post: frimerketjenesten@posten.no

Internett: posten.no/frimerker

Telefon: +47 23 14 78 70

Telefaks: +47 23 14 78 00

Nordea Bank, Oslo

Kontonummer: 6003 06 35097

IBAN-nr.: NO25 6003 06 35097

SWIFT: NDEANOKK

Redaksjon: Arnfinn Skåle,

Halvor Fasting, Rune Øyen.

Design: Posten Norge AS

Forsidefoto: © Sabrina Bracher /

Shutterstock / NTB

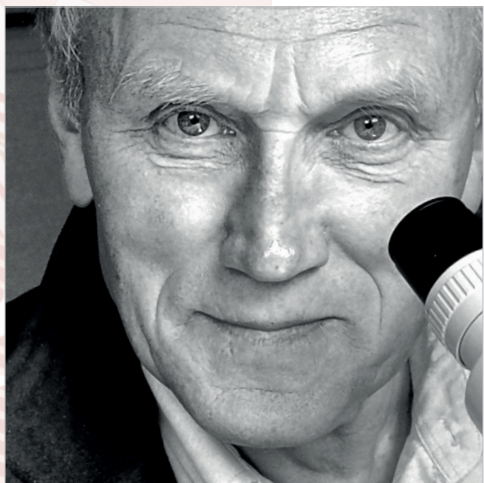
Trykk: RKGrafisk

Enzo Finger og Sverre Morken står bak serien 10 til 90 kr. Valøren 80 kr er ennå ikke utgitt.

Ny valør i posthornserien

Fra 2010 ble serien med posthornfrimerker utvidet til også å omfatte verdiene 10 til 90 kr. Enzo Finger og Sverre Morken har designet serien. Hittil er valørene 10 til 70 kr utgitt og nå utgis 90 kr. Valøren 80 kr er ennå ikke utgitt.

Rekord

I år fyller posthornfrimerkene 150 år, og har vært til salgs sammenhengende side 1872. En rekord det skal bli vanskelig å slå. Jubileet markeres med et eget miniatyrark på Frimerkets dag 1. oktober.

NK 2077

Posthorn i tradisjonell
utforming.

Illustrasjon: Ida Tørstad

◀ Førstedagsbrev kr 97,-

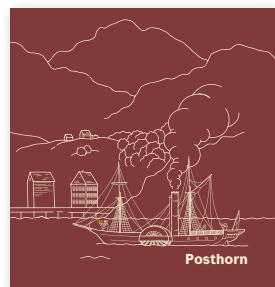

▶ Førstedagsstempel

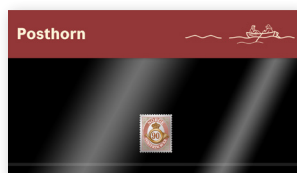
Dato: 17.06.2022
Nummer: NK 2077
Motiv: Posthorn
Design: Enzo Finger/Sverre Morken
Verdi: Kr 90
Utgitt i: Ark à 50 frimerker
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

◀ Gullbrev kr 99,-

▶ Samlersett kr 203,-

▶ Presentasjonsfolder kr 106,-

▶ Maksikort kr 97,-

Fra noe straffbart F til noe verdifullt

I 2022 er det 50 år siden homoseksuelle handlinger ble avkriminalisert i Norge. Den 21. april 1972 ble paragraf 213, som forbød seksuelle handlinger mellom menn, fjernet fra straffeloven.

Avkriminaliseringen ble et gjennomslag for homo-bevegelsen og for en mer åpen homokamp. Iherdig innsats fra Karen-Christine Friele og organisasjonen Det norske forbundet av 1948 (DNF-48) førte til at en oppnådde en fullstendig legalisering. De siste 50 årene har vi dermed gått fra at homoseksualitet var straffbart, til at likestilling mellom homo- og heterofile blir sett på som en typisk norsk verdi: noe som kjennetegner oss både som samfunn og kultur.

Grensene myket opp

Samfunnets forventinger til kjønnsuttrykk og seksualitet har vært gjennom en radikal endring de siste femti årene. Parallelt med en økende respekt, ved at likekjønnede par inngår i institusjonaliserte parforhold

Oslo Pride

Festivalen er den største feiringen av skeiv kjærlighet og mangfold. Den arrangeres i perioden 18.-27. juni med den store paraden lørdag 25. juni, se www.oslopride.no.

For å feire ulikheter og retten til å elske hvem man vil, har Posten inngått partnerskap med Oslo Pride 2022.

Dette er en viktig del av Postens mangfold- og inkluderingsarbeid.

- Skeive, mangfoldige og provokative fortellinger og ideer er viktige for vår kreativitet, toleranse og utvikling.

og kan gifte seg i kirken, har også samfunnets holdninger til det som tidligere var tabubelagt seksualitet, endret seg markant.

Grensene mellom kjønn er også myket opp, og man har gitt hver og en «rett til kjønn», slik at individet i mye større grad selv kan avgjøre

hvordan det vil leve ut sin kjønnsidentitet.

Offensiv retning

«Den homoseksuelle» ble på slutten av 1800-tallet introdusert som en av flere perverse utskudd i samfunnet. Den homoseksuelle utfordret ekteskapet og familieverdiene som samfunnet var tuftet på, og spørsmålet var hvordan en kunne hindre eller i det minste avgrense denne formen for seksualitet. Først på 1950-tallet meldte de homoseksuelle seg selv på i ordskiftet i organisert form, basert på identitets-

Tekst: Sonja Evang

Kilder: Nasjonalmuseet.no, bufdir.no, Aftenposten

Foto: © Shutterstock/NTB, Melinda Nagy / Shutterstock / NTB

politikk og delvis skilt fra andre «skeive» områder som transtematikk.

Kamp mot dyptliggende strukturer

Manglende forståelse for skeiv historie kan lett gi næring til «homonasjonalistiske» oppfatninger der «vi» blir satt opp mot «de andre», og gjøre åpne holdninger til seksualitet og kjønnsuttrykk feilaktig om til en dyptliggende «vestlig» verdi. Men historien viser at endringene først har skjedd i løpet av en femtiårsperiode, som resultat av en kamp mot dyptliggende

strukturer i et samfunn grunnleggende preget av religiøs og sosial homogenitet og konformitet.

Nasjonal feiring

Fortsatt vet vi for lite om vår skeive kultur og historie, og store deler av den norske homo- og transbevegelsens historie er fortsatt utforsket. Derfor blir avkriminaliseringen av homofili i Norge markert og feiret over hele landet under Skeivt kulturår 2022. Nasjonalbiblioteket, Nasjonalmuseet og Skeivt arkiv har gått gjennom sine arkiver og samlinger for å forstå hvilke gjenstander og

dokumenter som forteller landets skeive historie. Og kunst- og kulturaktører i hele landet har blitt oppfordret til å delta i feiringen med utstillinger, seminarer, forestillinger, konserter og arrangementer som ser på kunst og kultur med et skeivt blikk. For skeivt omfatter mer enn seksualitet. Det handler om å skape seg frisoner, rom for å være hvem du vil, og til å utfordre normer. Skeive, mangfoldige og provokative fortellinger og ideer er viktige for vår kreativitet, toleranse og utvikling.

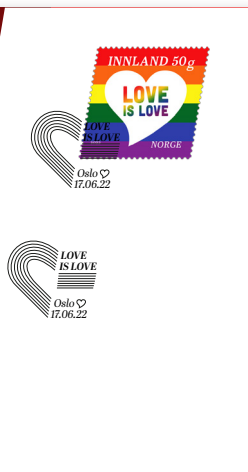

Foto: © Jolmer Images / NTB

Foto: © www.colourbox.com

06/2022 Love Is Love
Førstedagsbrev • First Day Cover

◀ Førstedagsbrev kr 32,-

▶ Førstedagsstempel

- Dato:** 17.06.2022
Nummer: NK 2078
Motiv: Hjerte i regnbueflagg
Design: Camilla Kvien Jensen
Verdi: Kr 25 (Innland 50 g)
Utgitt i: Ark à 50 frimerker
Opplag: 100 000 frimerker
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

NK 2078

Norges første
skeive frimerke.

◀ Gullbrev kr 99,-

▶ Samlersett kr 73,-

▶ Presentasjonsfolder kr 41,-

▶ Maksikort kr 32,-

Jubileums- frimerker og luftpost

Det gikk hele 59 år fra Norges første frimerke ble utgitt til vi fikk våre første jubileumsfrimerker.

I 1914 var Norges grunnlov 100 år, og jubileet ble markert med tre vakkert graverte frimerker i kobbertrykk. Motivet var Oscar Wergelands kjente maleri «Riksforsamlingen paa Eidsvold 1814» som henger i Stortingssalen.

Fra midten av 1920-tallet begynner vi å se en endring i utgivelsespolitikken. Nasjonens største helter innen områder som utforskning, vitenskap og litteratur blir bæret med egne frimerker. Man skulle tro at denne forandringen i utgivelsespolitikken ble godt mottatt av samlerne, siden den innebar flere motiver og mer variasjon i frimerkeutgivelsene. Men starten ble riktig så uheldig. Posten fikk særdeles mye pepper for en av de første utgavene med særmerker, «Polmerkene» fra 1925. Sjelden har en frimerkeserie vært mer upopulær blant samlere enn denne!

Upopulært

Utgangspunktet for utgivelsen var en forespørsel fra Roald Amundsen, som ønsket seg et eget frimerke til å frankere polarkort, og som skulle være med på å finansiere den planlagte flyvningen over Nordpolen. Posten svarte ja, og det ble til slutt en hel serie med frimerker, hvorav Amundsen faktisk overtok mesteparten gratis slik at han selv kunne selge dem til samlere. Protestene blant samlerne lot ikke vente på seg, og det ble avholdt egne protestmøter, blant annet i Kristiania Filatelistklub. Men merkene ble utsolgt, og når vi nå kommer over dem på brev, ser vi at det nesten alltid er de protesterende samlerne som til syvende og sist satte dem på sine brev og sendte dem til hverandre. Men upopulære var de - og opplagene små - noe som har ført til relativt høye katalogpriser.

1914 Grunnloven 100 år

NK 114 5 øre	40,00
NK 115 10 øre	230,00
NK 116 20 øre	335,00

1925 Roald Amundsens polflyging

NK 130 2 øre	20,00
NK 131 3 øre	45,00
NK 132 5 øre	230,00
NK 133 10 øre	300,00
NK 134 15 øre	280,00
NK 135 20 øre	280,00
NK 136 25 øre	70,00

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
eller på kupongen i bladet

Første ikke-kongelige

Etter den noe uheldige starten fikk Henrik Ibsen i 1928 æren av å være den første ikke-kongelige som kom på frimerke. Senere fulgte matematikeren Niels Henrik Abel samt dikterne Bjørnstjerne Bjørnson og Ludvig Holberg.

Luftpost

Og apropos flyging, på 1920-tallet fikk vi også Norges første luftpostmerke. Motivet på frimerket, som kom ut første gang i 1927, var et fly over Akershus

festning. Merket ble i perioden 1927-1941 trykt i flere opplag:

Boktrykk (plate I)	NK 155 I
Boktrykk (plate II):	NK 155 II
Dyptrykk (m/vannmerke):	NK 212
Dyptrykk (u/vannmerke):	NK 253

På den første trykningen i boktrykk (plate I) er rammen rundt motivet svak og ofte brutt. På den andre trykningen (plate II) er rammen tydelig og jevnere. På dyptrykk-utgavene er rammen rundt motivet fjernet helt.

1928 Henrik Ibsen 100 år

NK 159 10 øre	200,00
NK 160 15 øre	80,00
NK 161 20 øre	80,00
NK 162 30 øre	120,00

1929 Niels Henrik Abel død 100 år

NK 172 10 øre	145,00
NK 173 15 øre	135,00
NK 174 20 øre	65,00
NK 175 30 øre	70,00

1930 Olav den hellige død / Slaget ved Stiklestad 900 år

NK 177 10 øre	550,00
NK 178 15 øre	25,00
NK 179 20 øre	35,00
NK 180 30 øre	80,00

1932 Bjørnstjerne Bjørnson 100 år

NK 185 10 øre	370,00
NK 186 15 øre	15,00
NK 187 20 øre	35,00
NK 188 30 øre	45,00

1934 Ludvig Holberg 250 år

NK 189 10 øre	140,00
NK 190 15 øre	12,00
NK 191 20 øre	550,00
NK 192 30 øre	50,00

1927 Luftpost I (boktrykk)

NK 155 I 45 øre, svak rammelinje	1250,00
NK 155 II 45 øre, tydelig rammelinje	175,00

1937 Luftpost II (dyptrykk, m/ vannmerke)

NK 212 45 øre	30,00
---------------	-------

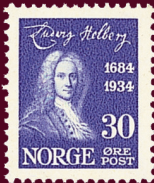
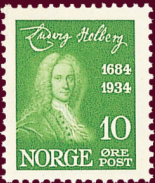
1941 Luftpost III (dyptrykk, u/ vannmerke)

NK 253 45 øre	12,00
---------------	-------

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
 eller på kupongen i bladet

Ikke helt som planlagt

Ved opptrykk av bruksfrimerker er det ikke uvanlig at det nye opplaget får endret papir eller tagging. Mer sjelden er det når det oppstår på særfrimerker.

Noen av disse variantene er relativt vanlige, mens andre er vanskeligere å få tak i, og dermed dyrere. Her er en oversikt over slike varianter vi har for salg. Noen av frimerkene har vi få av, så vi tar forbehold om at vi kan bli raskt utsolgt.

Varianter særfrimerker

NK 712 x2	Kong Olav V 70 år kr 1,00, hvitt fosforescerende papir	25,00
NK 785 y1	Norden IV kr 1,25, vanlig papir, blank gummi	5,00
NK 786 y	Norden IV kr 1,40, vanlig papir, blank gummi	10,00
NK 790 x2	Europa XI kr 1,25 x 2, gult fosforescerende papir	110,00
NK 791 x2	Europa XI kr 1,40 x 2, gult fosforescerende papir	500,00
NK 1226 y	Norden XI kr 4,50 x 2, vanlig papir	200,00
NK 1316-17 y	Julefrimerker kr 3,70 x 4, fosforescerende papir	650,00
NK 1348 y	Norsk oppfinnsomhet I kr 3,60, blank overflate	75,00
NK 1349 y	Norsk oppfinnsomhet I kr 4,00, blank overflate	60,00
NK 1430 IB	Norsk husflid II kr 5,00, tg. 14 1/2 x 14 3/4	30,00
NK 1431 IB	Norsk husflid II kr 5,50, tg. 14 1/2 x 14 3/4	30,00
NK 1432 IB	Norsk husflid II kr 8,50, tg. 14 1/2 x 14 3/4	35,00
NK 1489 B	Norsk husflid III kr 5,50, tg. 13 x 12 3/4	20,00
PFE 27 y	Isbjørn II kr 11,00, fosforescerende papir	35,00

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
 eller på kupongen i bladet

NK 1316-1317
FH 100
Utgivelsesdag: 26. november
Kunstner: Enzo Engler

Julen 1997
Motiv: Primstav

Skal ikke fuktes!

NK 1316-17 y (4-blokk) - fosforescerende papir

NK 790-91 x2 (to par)
- gult fosforescerende papir

NK 1430-32 IB - tg. 14 1/2 x 14 3/4

NK 1348-49 y - blank overflate

NK 1226 y - vanlig papir

NK 1489 B
- tg. 14 1/2 x 14 3/4

PFE 27 y - fosforescerende papir

NK 712 x2 - hvitt
fosforescerende papir

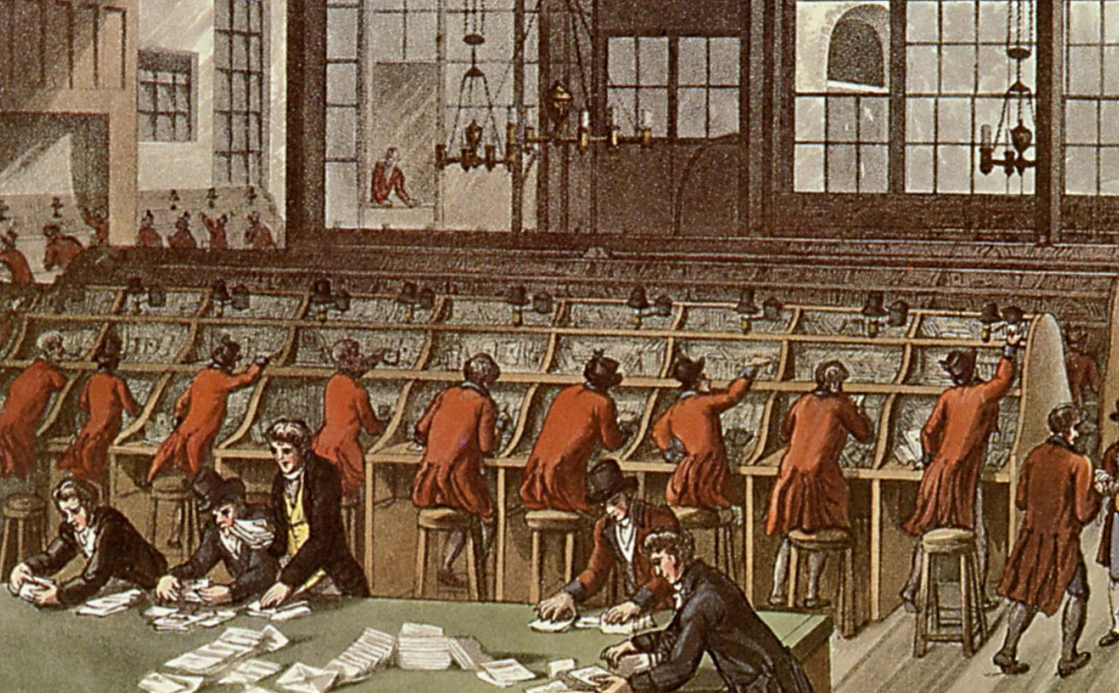
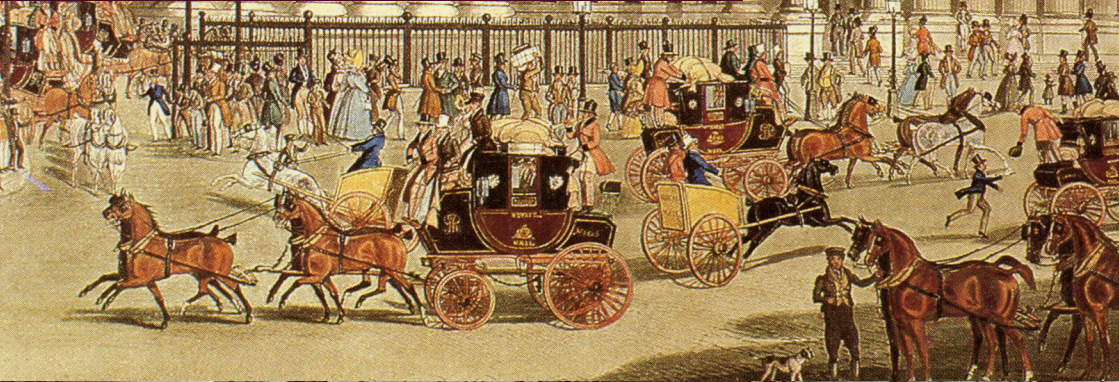

NK 785-86 y - vanlig papir (blank gummi)

Penny black

Tekst og foto: Ørn Gramh

Ørn Graham

er utdannet jurist, og er lidenskapelig interessert i frimerker. Han skriver om frimerker både i Norge og Norden, og hans artikler er også etterspurt i den engelskspråklige delen av frimerkeverdenen.

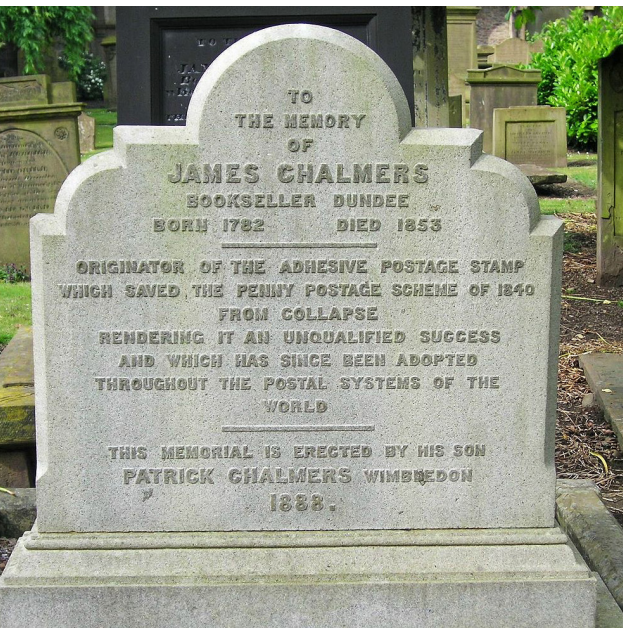
Som ung representant fra Greenock startet Robert Wallace sin politiske karriere i Underhuset i 1833 med å rette skarp kritikk mot landets postforvaltning.

Portoen, som på denne tiden var avhengig av sendingens vekt og transportveiens lengde, var blitt så høy at det var ren luksus å sende brev. Komplisert var det også, da det fantes lange lister med portotakster til ulike steder i landet. Noen slapp imidlertid billigere unna. Mange hadde rett til å sende brev uten å betale porto, og ofte påtok disse seg også å sende brev for

venner og bekjente som ikke hadde slik fribrev-rett.

James Chalmers

Man kunne også sende post uten selv å betale, og i stedet overlate til mottakeren å betale portoen. Ikke sjelden hendte det imidlertid at mottakeren slett ikke ville betale. Dette og de nevnte fribrevene ga postforvaltningen store tap.

Graven til James Chalmers. Mange mener fortsatt at han «oppfant» frimerket.

Rowland Hill (1795-1879).

- Rowland Hills undersøkelser viste at transportveiens lengde spilte liten rolle for Postens utgifter.

Særlig fra midten av 1830-årene dukket det opp mange forslag til løsning. Spesielt kjent for ettertiden ble forslagene fra bokhandler James Chalmers i Dundee. Flere av hans forslag lå nær frimerkene slik vi kjenner dem i dag, og mange mener fortsatt at det var Chalmers som «oppfant» frimerket.

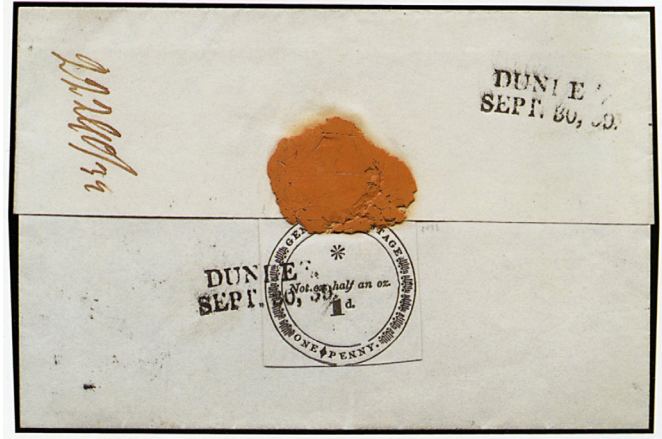
Rowland Hill

De fleste anser imidlertid at «oppfinneren» er Rowland Hill. Hans undersøkelser viste at transportveiens lengde spilte liten rolle for Postens utgifter. Foruten de nevnte tapene på fribrevene og mange uvillige betalere, oppsto de største kostnadene ved avsendelse av posten og distribusjonen på adressestedet.

I sitt skrift «Post Office Reform: Its importance and practicability» fra 1837 fortalte Hill om sine funn og de forslag han hadde til løsninger. Hill mente

Chalmers sendte blant annet inn dette forslaget til Finansdepartementets konkurranse. Registrert som bidrag nr. «22290/39» ifølge påskrift oppe til venstre.

at porto skulle betales av avsender før transporten, og at alle fribrev-rettigheter skulle oppheves. Han foreslo at portoen bare skulle være avhengig av sendingens vekt og at det innen landet skulle være en enhetlig porto på 1 penny for post opp til ½ ounce vekt.

En «folkebevegelse»

Hills forslag ble umåtelig populære, og hele fire millioner underskrifter ble samlet inn til støtte for forslagene. Etter en bred utredning fremmet statsminister Lord Melbourne lovforslaget om en post-

Mulready-omslag brukt på utgivelsesdagen.

Mulready-omslagene

Samtidig med at 1 penny-merket ble tatt i bruk 6. mai 1840, tok man også i bruk et brevomslag som maleren William Mulready (1786-1863) hadde utformet. Omslagene ble utgitt i verdiene 1 penny med svart trykk og 2 pence med blått trykk. Hill mente at bruken av disse brevomslagene ville bli langt større enn bruken av frimerker, men de ble aldri særlig populære.

1

2

- Forslagene måtte gjøre portobetalingen enkel for allmenheten, gi god sikkerhet mot forfalskninger, være lett å oppdage for Postens tjenestemenn, og være rimelig å gjennomføre.

reform. Etter en for oss i dag ganske kuriøs debatt, vedtok Parlamentet loven med reformene, «The Postage Act 1839», 17. august 1839.

Fra 5. desember 1839 ble det fastsatt en enhetsporto på 4 pence for brev opp til $\frac{1}{2}$ ounce vekt innen hele Storbritannia og Irland. Fribrev-rettighetene ble samtidig opphevet. Men ikke

alle var like fornøyde med reformene, og blant annet jarlen av Lichfield, Thomas Anson, som på denne tiden var postsjef, mente forslaget både var «urimelig» og «hodeløst».

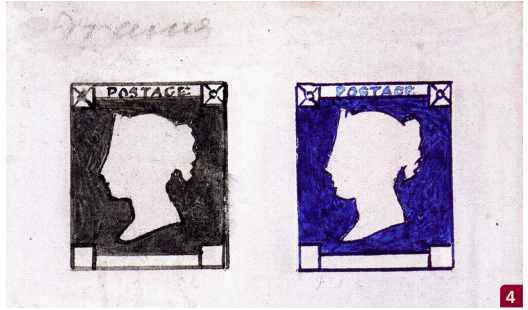
Konkurranse

Det viste seg raskt at portoen på 4 pence var for høy, og kun 36 dager senere ble enhetsportoen redusert

3

4

1. Vi kjenner rundt 70 førstedagsbrev med «Penny Black». Bare dette har flere enn to frimerker. Det befinner seg i dronning Elizabeth IIs samling. | 2. Premiært konkurransebidrag i fireblokk fra James Bogardus. | 3. William Wyon laget den såkalte «Guildhall-medaljen» i 1837. | 4. Rowland Hill tegnet selv med vannfarger.

til 1 penny. Allerede den første dagen med ny porto skal det ha blitt sendt 112 000 brev i London. Da portoen måtte betales kontant enten av avsender eller mottaker, ga en slik popularitet store problemer. Det hastet med å finne en annen, enklere, sikrere og billigere måte å betale portoen på. For å få inn forslag til løsninger, utlyste Finansdepartementet en konkurranse. Forslagene måtte gjøre portobetalingen enkel for allmenheten, gi god sikkerhet mot forfalskninger, være lett å oppdage for Postens tjenestemenn, og være rimelig å gjennomføre.

Testark med ulike makuleringer laget for å finne ut hva som ikke lot seg «vaske vekk».

Ingen gjenbruk

For Postens inntekter var det selvsagt viktig at frimerkene bare kunne brukes en gang. Det måtte forhindres at makuleringer ble «vasket vekk» etter at frimerkene var brukt. Det ble nedlagt et stort arbeid og utført mange eksperimenter for å finne frem til makuleringer som ikke lot seg fjerne.

1. Ubrukte eksemplarer av «Penny Black» er mer uvanlige, og ubrukte større enheter sjeldne. Denne blokken kostet 2,4 millioner kroner i 1996. | 2. Luksusblokk som ble solgt i 2004 for da 1,23 millioner kroner. | 3. Porto 4 pence kvittert med frimerker og Mulready-omslag. | 4. «Penny Black» spesialsamles etter trykkplater. Plate 11 ble bare brukt til å trykke 168 000 merker. Denne fra plate 11 kostet 754 400 kroner i 2009. | 5. Største kjente blokk av 2 pence-merke fra 1840. Nå i dronning Elizabeth IIs samling.

Ingen brukbare

Da fristen for deltakelse i konkurransen utløp 15. oktober 1839, var det kommet rundt 2 700 forslag! De fleste foreslo ulike brevomslag, mens bare 49 forslag minnet om frimerker. Det ble utdelt flere priser, men Hill og hans assistent Henry Cole fant ingen forslag de ønsket å foreslå tatt i bruk. I denne situasjonen laget Hill selv et utkast til frimerker, ett svart merke for brev opp til ½ ounce vekt og et blått som skulle kvittere for høyere

porto når vekten oversteg ½ ounce. Finansminister Francis Baring godkjente forslaget, og til å trykke frimerkene valgte Hill trykkeriet Perkins, Bacon & Petch, som hadde god erfaring med trykking av dokumenter der det var viktig med høy grad av sikkerhet mot forfalskning.

Verdens første

Trykkeriet engasjerte kunstneren Henry Corbould til å tegne frimerkene, og han hentet den da 19 år gamle dronning Victorias

profil fra Guildhall-medaljen William Wyon hadde laget i 1837. Frimerkene fikk ikke landsnavn, og som eneste land i verden har England fortsatt ikke landsnavnet på sine frimerker. Alle Englands frimerker etter dette har også en gjengivelse av landets regjerende monark.

Frimerkene ble trykt med 240 stk. i hvert trykkark. Som en egen sikkerhet mot forfalskninger ble de trykt på papir med vannmerke på hvert frimerke. En ekstra sikkerhet ble lagt inn ved

at merkene fikk kontroll-bokstaver i nedre hjørner. Med i alt 11 trykkplater ble det trykt 68 millioner frimerker av den svarte 1 penny verdien, som samlere gjerne kaller «Penny Black». Til trykkingen av det blå 2 pence-merket ble det brukt to trykkplater. Opplaget her var 6,6 millioner. Offisiell bruk av 1 penny-merket startet 6. mai 1840, mens leveringen av 2 pence-verdien ble forsinket et par dager fra trykkeriet.

Slava Ukraini

Den 24. februar i år, dagen Russland begynte sin invasjon av Ukraina, beordret det russiske krigsskipet «Moskva» forsvarerne av fortet på øya Zmiinyi (Slangeøya) i Svartehavet om å overgi seg. Ifølge et lydklipp skal en ukrainsk soldat da ha svart: – **Russisk krigsskip, dra til helvete!**

SOLIDARITET: Historien om hva som skjedde videre og hvilken skjebne forsvarerne fikk har det versert ulike versjoner av, men hendelsen har uansett blitt foreviget på frimerke. Posten i Ukraina ønsket nemlig å hedre forsvarerne av Slangeøya med en egen utgivelse. Etter en konkurranse arrangert av Ukrposhta ble Borys Grohs utkast til frimerkemotiv kåret til vinner: En ukrainsk soldat som «viser fingeren» til krigsskipet «Moskva».

Flere land har ønsket å vise solidaritet med Ukraina på frimerker. Latvia var tidligst ute, med et miniatyrark med tre frimerker. Senere har Estland, Østerrike og Polen kommet til. Litauen har annonsert en utgivelse i nær

fremtid og flere andre land er trolig også på vei.

Agenturselskap som gir ut frimerker på vegne av en rekke lands postadministrasjoner, har også kastet seg på bølgen med «støtteutgivelser» til Ukraina. Av disse var det Sierra Leone og Guyana som var først ute, begge med en rekke frimerker og miniatyrark av en postalt noe heller tvilsomt art.

Også det tyske lokale postselskapet *Brief und mehr* har gitt ut et frimerke til støtte for Ukrainas frihetskamp. Det er med andre ord tydelig at krigen i Ukraina engasjerer, også blant frimerkeinteresserte.

Foto: © www.colourbox.com

Foto: © Jørn Michalsen

Victoria Nordgaard og frimerkedirektør Halvor Fasting ved Sognsvann i Oslo.

Hulder og troll på frimerker

En vakker hulder og et skummelt troll er motiver på europafrimerkene som ble gitt ut 22. april.

Huldra er tegnet av Wictoria Nordgaard, som har vært fascinert av fortellinger og eventyr helt siden barndommen. Nå tegner hun hulder som brukes som illustrasjoner i bøker og spill.

- Jeg fikk en venninne til å være motiv for Postens hulder. Vi dro til området rundt Sognsvann i Oslo og tok bilder jeg brukte da jeg tegnet. Huldra skulle både være anstendig og lett forførende. Å illustrere i frimerkeformat var morsomt og utfordrende, sier kunstneren.

Det andre frimerket viser et troll i møte med en bil. Det er en scene fra den norske filmen *Trolljegeren*, som kom i 2010.

Inger Lise Libakken:

Sverre Morken

- Et kunstnerskap i miniatyr på frimerker og pengesedler

I boken er det Sverre Morkens kunstnerskap som gravør, seddel- og frimerkekunstner som løftes fram og bokstavelig talt forstørres.

Med sine om lag 230 frimerke- og seddelmotiver, er Sverre Morken kanskje den norske grafikeren som har de største opplagene og den videste utbredelsen av sine verk her til lands. Han har høstet internasjonal anerkjennelse som frimerkekunstner og regnes blant verdens fremste gravører. Morken har mottatt hele 16 priser for sitt arbeid og er den mest premierte av Norges frimerkekunstnere.

Sedler

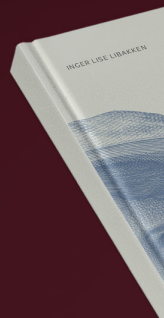
Han har også hatt det kunstneriske ansvaret for utgave sju av

norske kronesedler (1994–2020), med graverte portretter. Formatet på sedler og frimerker tilsier at det er miniatyrer som graveres, og dette håndverket har Morken praktisert på mesterlig vis i 45 år. Gravyren utføres i størrelse 1:1 i ei stålplate, under mikroskop og med sylskarpe stikler. I boka er arbeidet satt inn i en seddel- og frimerkehistorisk sammenheng.

Dette er en praktbok på 470 sider om en norsk frimerkekunstner i verdensklasse, og en bok frimerkeinteresserte vil ha stor glede av!

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
eller på kupongen i bladet

Ved kjøp av boken får du også konvoluttene på side 40 signert av Sverre Morken uten ekstra kostnad.

Boken koster kr 550,- og tilsendes fra ca. 1. juli

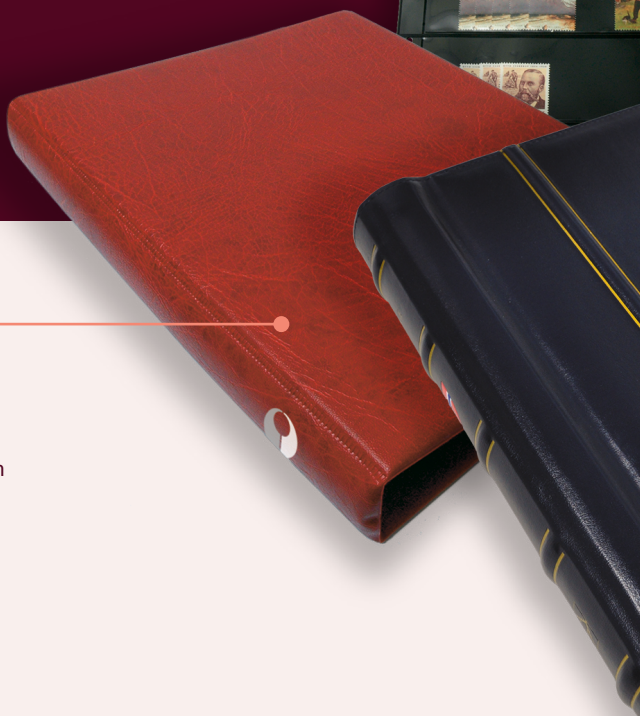
Kvalitetsalbum

Gi din frimerkesamling den beste oppbevaring!

Vi kan tilby et bredt utvalg av album til dine frimerker, førstedagsbrev og samleprodukter. Samtlige album er laget av den tyske produsenten Leuchtturm Albenverlag, som er kjent for sin høye produktkvalitet. Vario-albumpermen og luksusutgaven av Norgesalbum er spesielt produsert og tilrettelagt for Posten.

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
eller på kupongen i bladet

Vario album

Vår bestselger! Spesialprodusert albumperm med Postens logo i pregetrykk på ryggen. Albumet har en praktisk ringbindløsning for enkel innsetting av albumblader. Vario album passer til de fleste av Postens samleprodukter, og leveres med tilhørende oppbevaringskassett. Blader medfølger ikke.

kr 399,-

Leveres også i stor utførelse med Leuchtturm-logo i gullpreg på albumryggen.

kr 649,-

Albumblader til Vario album

Pakker med 5 albumblader: **kr 69,-**

Husk å holde ditt Norgesalbum oppdatert!

Nye årsark er i salg fra slutten av mai hvert år.

Luksus Norgesalbum

Luksus Norgesalbum består av tre bind med plass til samtlige norske frimerker, tjenestemerker og portomerker. De solide og elegante albumene fra Leuchtturm Albenverlag er utført i en vakker blåfarge med det norske flagget i pregetrykk på ryggen. Et norgeskart i rødt, hvitt og blått er preget på albumenes forside. Albumene leveres med matchende oppbevaringskassett.

Bind I 1855-1979: **kr 1 649,-**
Bind II 1980-2009: **kr 1 749,-**
Bind III 2010-2021: **kr 999,-**
Tom albumperm: **kr 649,-**

Royal album for samlersett / årssett

Vårt Royal album er spesielt tilpasset oppbevaring av samlersett og årssett. Albumet har en praktisk ringbind-løsning for enkel innsetting av album-blader, og leveres med tilhørende oppbevaringskassett. Blader medfølger ikke.

kr 649,-

Albumblader til Royal album

Pakker med 5 blader:
kr119,-

Classic album for 100 førstedagsbrev/postkort

Hendig, lite album med 100 lommer
til førstedagsbrev og postkort.
Albumet kommer i fargene
burgunder og grønn.

kr 249,-

Albumblader til Classic album

Pakker med 10 blader: **kr 149,-**

Classic album for førstedagsbrev / postkort

Elegant album som inneholder 20
blader med plass til 80 førstedagsbrev.
Albumene kommer i fargene burgunder og
grønn, og har en praktisk ringbindløsning
for enkel innsetting av flere albumblader.

kr 549,-

Innstikksbok

Praktisk 32-siders innstikksbok med
polstret innbinding og svarte blader.

kr 369,-

Sverre Morken – Frimerkekunst i 45 år

12. juni ble Inger Lise Libakkens bok om Sverre Morken lansert på Hjerleidutstillinga på Dovre.

Hjerleid Handverksskole er et sted som også betyr mye for Sverre. Det var her han selv ble utdannet som treskjærer, og han har laget flere frimerkemotiver med tilknytning til Dovre.

I 45 år hadde vi i Posten gleden av å samarbeide med Sverre. Til boklanseringen på Dovre har vi derfor laget en egen konvolutt frankert med miniatyrarket fra 2008 hvor Harald

Hårfagre møter samekvinnen Snøfrid Svåsedatter på det ene frimerket og med Snøhetta på Dovrefjell på det andre frimerket. Stempelet på konvolutten er fra dagen for boklanseringen.

Konvolutten koster kr 100 pr. stk.

Ved kjøp av boken (se side 30) får du konvolutten signert av Sverre Morken med på kjøpet.